

Opfer der Shoa

BASISINFORMATION und AUFGABENSTELLUNG

Millionen Menschen wurden in Konzentrationslagern ermordet oder kamen in der Shoa (im Holocaust) um.

Nach dem Ende des Zweiten Weltkriegs versuchten viele Überlebende ihre Angehörigen zu finden. Diese Suche gestaltete sich nach den Wirren des Krieges jedoch äußerst schwierig. Man denke nur an die Zerstörung vieler Städte und Dörfer, die Flucht, Verschleppung und den Tod von Millionen Menschen, die Vernichtung von Dokumenten etc.

Ins Ausland geflohene Juden und Jüdinnen wussten vielfach nicht, was aus ihren Angehörigen in der Heimat geworden war. Kinder suchten nach ihren Eltern, Eltern nach ihren Kindern. Zeugen wurden befragt, Berichte gesammelt und Listen der Vermissten und Toten zusammengestellt, um über den Verbleib bzw. das Schicksal von Menschen Bescheid zu wissen. Häufig waren keine Belege mehr aufzufinden und die betroffenen Personen wurden als „vermisst“ deklariert und dann nach Jahren für „tot“ erklärt.

Erst mit den Kriegsverbrecher-Prozessen und der historischen Aufarbeitung der Geschichte des Zweiten Weltkriegs und der Shoa wurde man sich der Dimensionen des Völkermordes bewusst.

In Yad Vashem wurden und werden „Pages of Testimony“ (Gedenkblätter) gesammelt und archiviert. Verwandte gedenken damit ihrer toten Familienangehörigen, die sie in der Shoa verloren haben: www.yadvashem.org (The Central Database of Shoah Victims' Names)

Selten sind Fotos, die diesen Seiten beigelegt wurden. Die folgenden drei Seiten stammen aus der Opfer-Datenbank von Yad Vashem.

Bitte nützen Sie die folgenden Adressen:

Margot Gruenewald http://207.232.26.141/YADVASHEM/16051232_275_6314/164.jpg

Simon Jacobs http://207.232.26.141/YADVASHEM/18031856_242_5011/102.jpg

Benjamin Trauger http://207.232.26.141/YADVASHEM/02111518_268_7339/234.jpg

Aufgabenstellung:

- Welche Informationen lassen sich zu den Personen finden?
- Wer hat die jeweilige Seite ausgefüllt, um an den/die Betreffende/n zu erinnern?
- Warum macht dies vielleicht ein Überlebender?
- Recherchieren Sie unter www.yadvashem.org zu Personen Ihrer Heimatgemeinde oder Region! (Nützen Sie auch andere Opferdatenbanken, wie zum Beispiel jene des DÖW – <http://de.doew.braintrust.at/shoahopferdb.html> – oder der Gedenkstätte Auschwitz-Birkenau – http://en.auschwitz.org.pl/m/index.php?option=com_wrapper&Itemid=31.)

YAD VASHEM

The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority

Hall of Names

יד ושם

רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

היכל השמות

Page of Testimony דף עד

דף עד לרישום והנצחה של הנספים בשואה; נא למלא דף עבור כל נספה בנפרד, בכתב ברור וכאמיתות דפוס.
Page of Testimony by commemoration of the Jews who perished during the Holocaust; please fill in a separate form for each victim, in block capitals

תפקיד היסודי של משרד הזיכרון והנצחה הוא לאסוף את כל המידע שיש ביד המעיין על אנשים שנהרגו בשואה ולקבוע את שמותיהם. חוק המרואיינים (5715-1955) קובע כי: 'היעד של יד ושם הוא לאסוף את כל המידע על אנשים שנהרגו בשואה ולקבוע את שמותיהם. חוק המרואיינים (5715-1955) קובע כי: 'The task of Yad Vashem is to gather into the memorialized national regarding all those members of the Jewish people who laid down their lives, who fought and rebelled against the Nazi enemy and his collaborators, and to perpetuate their names and those of the communities, organizations and institutions which were destroyed because they were Jewish.'

Maiden name: Gruenewald	שם משפחה לפני הנישואין:	Victim's family name: Gruenewald	שם משפחה של הנספה:
Previous/other family name:	שם משפחה קודם/אחר:	First name (also nicknames): Margot	שם פרטי (גם שם חיבה/כינוי):

Approx. age at death: 17	גיל משוער בעת המוות:	Date of birth: 12.6.1926	תאריך לידה:	Gender: M/F ז/נ	מין:	Title:	תואר:
Nationality: German	מדינה:	Country: Germany	ארץ:	Region: Westphalia	מחוז:	Place of birth: Bielefeld	מקום לידה:

Victim's father: Gruenewald	שם אב המשפחה:	First name: Albert	שם פרטי:	Ab name: הנספה
Victim's mother: Wolff	שם אימו המשפחה:	First name: Selma	שם פרטי:	Mother name: הנספה

Victim's wife: single	אם היה נשוי/נשואה:	No. of children: single	מספר ילדים:	Family status: single	מצב משפחתי:	Maiden name: single	שם לפני הנישואין:	First name: single	שם פרטי:	Ab name: שם הנספה
---------------------------------	--------------------	-----------------------------------	-------------	---------------------------------	-------------	-------------------------------	-------------------	------------------------------	----------	-----------------------------

Address: Bielefeld Muehlenstr. 7	כתובת:	Country: Germany	ארץ:	Region: Westph.	מחוז:	Permanent residence: Bielefeld	מקום מגורים קבוע:
Member of org./movement: none	חבר בארגון/תנועה:	Place of work: none	מקום העבודה:	Profession: none	מקצוע:		

Address: Bielefeld Muehlenstr. 7	כתובת:	Country: Germany	ארץ:	Region: Westph.	מחוז:	Residence before deportation: Bielefeld	מגורים לפני הדיחה:
--	--------	----------------------------	------	---------------------------	-------	---	--------------------

אירועים / פעולות ותקופות בזמן המלחמה (מקום / גירוש / גטו / מחנה / נקודות שחרור / מסתור / בריחה / התנגדות / לשימה).
Places, events and activities during the war (garrison / deportation / ghetto / camp / death march / hiding / escape / resistance / combat):

Date of death: 1943 / 1944	תאריך המוות:	Country: Gaschamber	ארץ:	Region: Auschwitz	מחוז:	Place of death: Gaschamber	מקום המוות:
--------------------------------------	--------------	-------------------------------	------	-----------------------------	-------	--------------------------------------	-------------

Circumstances of death:
Gaschamber
סיבות המוות:

אני, החתום, מצהיר בזה כי הודעות שמסרתי על ברסייה נכונה ואמיתית לפי מיטב ידיעתי והכרתי.
I, the undersigned, hereby declare that this testimony is correct to the best of my knowledge.

Previous/maiden name: Gruenewald	שם משפחה קודם:	Family name: Gruenewald	שם משפחה:	First name: Helmut	שם פרטי:						
State/Zip code: ---	אזור/מיקוד:	City: ---	עיר:	Appt.: ---	קניסה/דירה:	Entrance: ---	כניסה:	House no. / Flat: ---	מס' בית/מס' דירה:	Street: ---	רחוב:

Relationship to victim (last/other): brother	הקשר (מספחית/אחרית) לנספה:	Survivor: I am / I am not a survivor	האני ניצל/הנותר: קריאה: I am / I am not a survivor	Tel.:	מס' טלפון:	Country: ---	מדינה:
--	----------------------------	--	---	-------	------------	------------------------	--------

בזמן המלחמה הייתי במחנה / מסו / במסתור / בחנות בדירה / ביערות / מחנה (הקניסה) בעת המלחמה.
During the war I was in a camp / ghetto / forest / the resistance / in hiding / had false papers (other relevant details):

Date: **20.4. 1999** תאריך: Place: **---** מקום: חתימה

YAD VASHEM

Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority

P.O.B. 3477 Jerusalem, Israel

דף עדות
עדות בלאט

A Page of Testimony

אוסטראקס וואס אנדענק
פון אומקום און גבורה

<p>THE MARTYRS' AND HEROES' REMEMBRANCE LAW, 5713-1953 determines in article No. 2 that — The task of YAD VASHEM is to gather into the homeland material regarding all those members of the Jewish people who laid down their lives, who fought and rebelled against the Nazi enemy and his collaborators, and to perpetuate their</p>		<p>דאס געזעץ צום אנדענק פון אומקום און גבורה — יד ושם, תשי"ג 1953 טעלט פערט אין פארבאנדל נומ' 2:</p> <p>די אויפגאבע פון יד ושם איז איינצואסלען אין הייליגער דעם אנדענק פון אלע יידן, וואס זענען נשחטליך, האבן זיך מסר נפש געווען, בעקעמט און זיך אנטקעגנגעשטעלט דעם נאציסן שונא און זיינע ארויסגעלעפער, און זיי אליעמען, די קהילות, די ארגאניזאציעס און אינדיבידועלע, וועלכע זענען הירט געווארן צוליב זייער אנבעהריקייט צום יידישן פאלק — יסעלן א דענקמאל. (געזעץ בוך נומ' 22, י"ז אלול תשי"ג, 28.8.1953)</p>		
	<p>1. פאמיליע נאמען * Family name * <u>Jacobs</u></p>		<p>2. מאדאמען (פאמיליע נאמען פאר דער הינטער) First Name (maiden name) <u>Simon</u></p>	
	<p>3. געבורטס-דאטע Date of birth <u>1925</u></p>		<p>4. ארט פון געבורט (טאט, לאנד) Place of birth (town, country) <u>Rotterdam Holland</u></p>	
	<p>5. נאמען פון פאטער Name of father <u>Phillip. Jacobs</u></p>		<p>6. נאמען פון מוטער Name of mother <u>Elisabet Grietje HAAGMAN</u></p>	
	<p>7. נאמען פון מאן אדער פון פרוי און איר מיידלעך-פאמיליע Name of spouse (if a wife, add maiden name)</p>		<p>8. בערוף Profession <u>daughter</u></p>	
	<p>9. סטאבילער וואוינארט Place of residence before the war <u>Amsterdam</u></p>		<p>10. וואוינערטער בעת דער מלחמה Places of residence during the war <u>Amsterdam</u></p>	
<p>11. ארט, עייט און אומשטענדן פון טויט Circumstances of death (place, date, etc) <u>Auschwitz.</u></p>		<p>איך, דער אונטערזעצער <u>LHF. Haagman.</u> I, the undersigned <u>LHF. Haagman.</u> וואס וואוינט (פולער אדדעס) _____ residing at (full address) _____ קרוישישאפט <u>niece</u> relationship to deceased <u>niece</u> herby declare that this testimony is correct to the best of my knowledge. דערקלער דערטויט, אז די עדות וואס איך האב דא איבערגעגעבן, מיט אלע פרטים, איז א ריכטיקע לויט מיין בעסטען וויסן. אונטערשריפט <u>LHF. Haagman</u> Signature _____ ארט און דאטע <u>24-10-91</u> Place and date _____</p>		

...ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם... אשר לא יכרת:
...even unto them will I give in mine house and within my walls a place and a name... that shall not be cut off.

Nederland • ביטע אונטערשרייבן יעדן נאמען פון אומגעקומענעס אויף א באזונדער בלאט.
Please inscribe the name of each victim of the Holocaust on a separate form.

YAD VASHEM

The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority

Hall of Names - P.O.B. 3477, Jerusalem 91034

יד ושם

רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

היכל השמות - ת.ד. 3477, ירושלים 91034

Page of Testimony דף עד

דף עד לרישום והנצחה של הגספים בשואה; נא למלא דף עבור כל נספה בנפרד, בכתב
enumeration of the Jews who perished during the Holocaust; please fill in a separate form for each victim, in block capitals

חוק זיכרון השואה והגיבורים-הישיב 1953 קובע בסעיף 2 כי "תפקידו של יד ושם הוא לאסוף את המידע על כל אלה שגוי תומך והודו ועלול ומסרו את נפשם, ולחנך ולרדוד בזמני המצוי במחנהי ולחייב את חברי עם חכם, לקהילות, לטרגנים ולספרות שיהיו בגלל והתחייבותם לטוב היהודי
The Martyrs' and Heroes' Remembrance Law 5713-1953 determines in section 2 that: "The task of Yad Vashem is to gather into the honorable memorial regarding all those members of the Jewish people who laid down their lives, who fought and rebelled against the Nazi enemy and his collaborators, and to perpetuate their names and those of the communities, organizations and institutions which were destroyed because they were Jewish."

Maiden name:		שם משפחה לפני הנישואין:		Victim's family name:		שם משפחה של הנספה:	
TRAUER		TRAUGER		TRAUGER		TRAUGER	
Nicks/other family name:		שם משפחה קודם/אחר:		First name (also nicknames):		שם פרטי (גם שם חיבה/כינוי):	
BENJAMIN		BENJAMIN		BENJAMIN		BENJAMIN	
Approx. age at death:	גיל משוער בעת המוות:	Date of birth:	תאריך לידה:	Gender:	מין:	Title:	תואר:
16	16	01/03/1927	01/03/1927	M	F		
Nationality:	התאזרחות:	Country:	ארץ:	Region:	מחוז:	Place of birth:	מקום לידה:
FRENCH	FRENCH	FRANCE	FRANCE			PARIS-	PARIS-
Victim's father:	שם משפחה:	First name:	שם פרטי:				
TRAUGER	TRAUGER	JAKOB	JAKOB				
Victim's mother:	שם לפני הנישואין:	First name:	שם פרטי:				
TRARZ	TRARZ	REGINE	REGINE				
Victim's wife/husband:	שם לפני הנישואין:	First name:	שם פרטי:				
Address:		כתובת:	Country:	ארץ:	Region:	מחוז:	Permanent residence:
10, RUE SORBIER		10, RUE SORBIER	FRANCE	FRANCE			PARIS-
Member of org./movement:		חבר בארגון/תנועה:	Place of work:	מקום העבודה:	Profession:		
Address:		כתובת:	Country:	ארץ:	Region:	מחוז:	Residence before deportation:
10, RUE SORBIER		10, RUE SORBIER	FRANCE	FRANCE			PARIS-
Places, events and activities during the war (prison / deportation / ghetto / camp / death march / hiding / escape / assistance / combat):							
ARRESTED ON 29 DECEMBER 1942 TO DRANCY, SEND TO AUSCHWITZ ON 13 Feb 1943							
Date of death:		תאריך המוות:	Country:	ארץ:	Region:	מחוז:	Place of death:
			POLAND	POLAND			AUSCHWITZ
Circumstances of death:							סיבות המוות:
Probably GAZ CHAMBER							Probably GAZ CHAMBER
אני, הח"מ, מצהיר בזה כי העדות שמסרתי על פרטיה נכונה ואמיתית לפי מיטב ידיעתי והכרתי. I, the undersigned, hereby declare that this testimony is correct to the best of my knowledge.							
Previous/maiden name:		שם משפחה קודם:	Family name:	שם משפחה:	First name:	שם פרטי:	
M		TRAUGER	TRAUGER	TRAUGER	BRUNO	BRUNO	
State/Zip code:		אזור/מיקוד:	City:	עיר:	Appt.:	דירה:	Entrance:
Relationship to victim (family/other):		הקרבה (משפחתית/אחרת):	קריבה:	הנני יוציא השואה:	Tel.:	מס' טלפון:	Country:
NEPHEW'S SON		NEPHEW'S SON	NEPHEW'S SON	I am / I am not a survivor			ISRAEL
Holocaust survivors may order a special form in which to fill in their details.				During the war I was in a camp / ghetto / forest / the resistance / in hiding / had false papers (write relevant optional)			
Date:		תאריך:	Place:	מקום:	Signature:	חתימה:	
15/08/1999		15/08/1999					

73449

Opfer der Shoa

LÖSUNG

- Informationen zu den Personen: vgl. Angaben in der Materialsammlung
- Die jeweiligen Seiten wurden von Überlebenden bzw. Familienangehörigen ausgefüllt: Bruder, Nichte, Großneffe
- Überlebende fühlen sich mitunter schuldig, weil sie überlebt haben. Das erscheint ungewöhnlich, ist aber eine häufig auftretende Reaktion Holocaust-Überlebender. Nach dem Ende des Zweiten Weltkriegs machten sich viele Überlebende auf die Suche nach Familienangehörigen, Freunden und Bekannten. Ihr Schicksal war oft über viele Jahre nicht zu klären, teils gab es Gewissheit, teils gab es nur „letzte Nachrichten“ (z. B. in Form von Eintragungen in Transportlisten), teils galten Personen als „verschollen“ oder wurden gerichtlich für „tot“ erklärt.
Es ist vielen Überlebenden ein Anliegen, dass ihre in der Shoa getöteten Familienmitglieder, Freunde und Bekannten nicht vergessen werden. Ihr Name, Informationen zu ihrer Person und ihr Schicksal sollen dokumentiert werden. Mit einem Foto kann dem Namen ein Gesicht und damit mehr Identität gegeben werden.
Es ist eine Form der Bewältigung eines Verlusts und zugleich eine sinnstiftende Handlung, weil auf diese Weise – gemeinsam mit Millionen anderen – ein Zeichen für die Nachwelt gesetzt wird.
- Wenn Sie über Juden und Jüdinnen in Wiener Neustadt recherchieren, dann nützen Sie dazu die beiden Literaturgrundlagen, welche Personen-Daten und Auszüge aus Datenbanken (der Sammlung Sulzgruber) enthalten:
Sulzgruber, Werner: Die jüdische Gemeinde Wiener Neustadt. Von ihren Anfängen bis zu ihrer Zerstörung. Wien: Mandelbaum 2005.
www.mandelbaum.at/books/764/6936
Sulzgruber, Werner: Das jüdische Wiener Neustadt. Geschichte und Zeugnisse jüdischen Lebens vom 13. bis ins 20. Jahrhundert. Wien: Mandelbaum 2010.
www.mandelbaum.at/books/764/7335